

วิจารณ์หนังสือ : Book Review

ชีวิตก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก : 25 Strategies of 3 Kingdom

ณัฐธิญา ตันทสุข¹ และ จรัส ลีกา²

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2}

Nattiya Tantasook¹ and Jaras Leeka²

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, KhonKaen Campus^{1,2}

Corresponding Author, Email: nuichot@gmail.com

บทคัดย่อ

บทวิจารณ์หนังสือนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอถึงชีวิตก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก พบว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรที่เป็นรากฐานสำคัญขององค์กรที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้าน กาย จิต ปัญญา สังคม ให้มีความสมบูรณ์ จะเป็นพลังจะนำไปสู่ความเจริญขององค์กรอย่างมั่นคง แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าองค์กรใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่ด้อยประสิทธิภาพ และมีทัศนคติในแง่ลบต่อองค์กร ก็จะเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความล้มเหลวขององค์กร

คำสำคัญ: ชีวิต; ความก้าวหน้า; 25 กลยุทธ์; 3 ก๊ก

Abstract

This book review aims to present life progressing through 25 strategies of 3 Kingdom. It is found that human beings are the fundamental resource of an organization that must be developed in the physical, mental, intellectual, and social aspects to get success, which will become a catalyst, leading to enhancement of the prosperity of the organization stably. In doing so, if any organization has inefficient human resources and it has a

* ได้รับบทความ: 6 พฤษภาคม 2567; แก้ไขบทความ: 16 กรกฎาคม 2567; ตอปรับตีพิมพ์: 21 ธันวาคม 2567

Received: 6 May 2024; Revised: 16 July 2024; Accepted: 21 December 2024

negative attitude towards the organization will be a factor that will lead to the failure of the organizational management.

Keywords: Life; Progress; 25 Strategies; 3 Kingdoms

บทนำ

หนังสือเรื่อง ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก นั้น เขียนโดยอาจารย์ ดร.ภิญโญ รันตนาพันธุ์ มีรายละเอียดหนังสือ ประกอบด้วย เลข ISBN : 9786165782326 (ปกอ่อน) 240 หน้า ขนาด : 144 x 210 x 15 มม. น้ำหนัก : 300 กรัม เนื้อในพิมพ์ : ขาวดำ ชนิดกระดาษ : กระดาษถนอมสายตา สำนักพิมพ์ : ต้นคิด, สนพ. เดือนปีที่พิมพ์ : 2565 (2022) ราคาจำหน่าย 185.25 บาท เป็นหนังสือที่กล่าวถึงเรื่องกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ใคร ๆ ก็รู้จักพวกเขาวิรูบุรุษในตำนานและเรื่องราวของสงครามมากมายทั้งจากความจริงและเรื่องเล่าที่เล่าต่อกันมา โดยได้หยิบยกเรื่องราวตัวละครของ 3 ก๊ก ไม่ว่าจะเป็นเล่าปี่ ชุนเซ็ก และโจโฉ โดยทั้ง 3 คนนี้ คือตัวละครหลักที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงสัจธรรมของมนุษย์ว่า มันมีทั้งความสำเร็จ และความล้มเหลวที่เกิดขึ้นได้เป็นเรื่องราวธรรมดาทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ทั้งความสำเร็จ และความล้มเหลวนั้น ล้วนเกิดจากตัวเราเป็นหลัก เพราะคนส่วนใหญ่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิต และการทำงาน แต่พวกเขา กลับไม่รู้จักความลับที่จะทำให้ชีวิตก้าวหน้า หรือประสบความสำเร็จตามที่ต้องการ ในหนังสือ "ชีวิตก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์สามก๊ก" เล่มนี้ ได้รวบรวม 25 เทคนิค ที่จะเปลี่ยนชีวิตที่ล้มลุกคลุกคลาน หรือชีวิตเดิม ๆ ก้าวไปสู่ความสำเร็จชนิดที่คุณคาดไม่ถึง ด้วยปรัชญาในสามก๊ก ผสานกับแนวคิดทฤษฎีตะวันตก ทั้งในเรื่อง การคิดเชิงบวก การสร้างแรงจูงใจ การสื่อสาร วิธีการไปสู่ความสำเร็จ และการสร้างความสุข เป็นต้น ดังนั้นการเลือกที่จะนำหนังสือเล่มนี้มาวิจารณ์เพราะเห็นว่า หนังสือเล่มนี้มีข้อคิดที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และสอนให้รู้ว่า ชีวิตของคนเรานั้นไม่แน่นอน มีสุขมีทุกข์สำเร็จและล้มเหลว หรือเป็นไปตามกระแสโลกธรรม

โครงสร้างหนังสือ

หนังสือเรื่อง ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก นั้น เขียนโดยอาจารย์ ดร.ภิญโญ รันตนาพันธุ์ มีเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในเล่มจำนวน 25 บท ซึ่งแต่ละแฟงด้วยปรัชญาการดำเนินชีวิต ปรัชญาสังคม และปรัชญาการเมือง มีเนื้อหาสรุปได้ ดังนี้

บทที่ 1 “มอง 3 ก๊กผ่านศาสตร์พัฒนาองค์กร (organization Development : OD)”
สรุปได้ว่า มอง 3 ก๊ก ผ่านศาสตร์พัฒนาองค์กร (organization Development : OD) ที่กล่าวถึงมุมมองทัศนคติของเล่าปี่ตัวละครหลักผู้ซึ่งยึดถือคุณธรรมมากกว่าสิ่งใด และยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่าที่เล่าปี่สร้างอาณาจักรและสามารถรวมแคว้นต่างๆไว้ได้นั้นล้วนเกิดมาจากการสั่งสมประสบการณ์และปัญญา

ที่ใช้เวลาหลายปี ดังนั้นแล้ว เล่าปีจึงเป็นเหมือนผู้นำองค์กรที่สามารถดึงศักยภาพของลูกน้องได้ ฉะนั้น หากมองผ่านมุม OD จะกล่าวได้ว่า การสร้างทุนปัญญา มีอยู่ 3 ทุนย่อย 1. Human Capital เป็นทุนที่ต้องมีทักษะและทัศนคติ 2. Social Capital ทุนความสามารถในการทำงานร่วมกัน 3. Structural Capital เป็นทุนที่ต้องมีทั้งวิสัยทัศน์ นโยบายและขั้นตอนในการทำงาน จึงจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้

บทที่ 2 “ทำไมต้อง 3 ก๊ก” สรุปได้ว่า บทนี้จะเปรียบเป็นเหมือนคำตอบของหนังสือเล่มนี้เลย ก็ว่าได้เพราะจะเห็นได้ว่าอาณาจักรของสามก๊กนั้น จะมีทั้งเรื่องที่อิงความจริงจากประวัติศาสตร์ และ มาจากเรื่องเล่าปากต่อปาก โดย ต่อทงตง ผู้แต่งเรื่องสามก๊กบอกไว้ว่า เพราะสามก๊ก คือ เรื่องราวที่สะท้อนความจริงของสังคมมีทั้งประสบความสำเร็จและความล้มเหลวที่เกิดมาจากทางเลือกของผู้นำทั้ง สั้นเหมือนกับที่ได้กล่าวไว้บนสรุปข้างต้นว่า และท่านอาจารย์ยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า คนเรานั้นถ้าอยาก เป็นที่จดจำมันต้องมีเรื่องเล่า อีกทั้งพวกรวบรวมเรื่องราวต่างๆจะช่วยให้สังคมเกิดความสมดุล เช่น ไตรภูมิ พระร่วงที่เป็นวรรณกรรมของไทย ที่ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องบาปบุญ พอคนเราได้อ่านได้ศึกษาจึงทำให้ ได้เข้าใจสังคมมากขึ้น หรืออาจจะเข้าใจโดยง่ายว่า วรรณกรรมนี้แหละคือส่วนหนึ่งที่เป็นมรดกที่ช่วยสร้างความสมดุลในสังคม

บทที่ 3 “สร้างอาณาจักรให้ยั่งยืนด้วยองค์กรแห่งการเรียนรู้” สรุปได้ว่า ถ้าหากเปรียบ 3 ก๊ก เป็นองค์กรแล้ว การกู้เอกราชหรือการทำศึกสงครามก็เปรียบเสมือนกับ การสร้างองค์กรให้กลับมาเข้มแข็ง อีกครั้ง และพัฒนาต่อยอดในสิ่งที่ดีแล้วให้ดีกว่าเดิม พร้อมกับทำให้องค์กรเติบโต เข้มแข็ง และยั่งยืน อย่างไรก็ตาม การที่จะทำให้องค์กร หรือธุรกิจมีการเติบโต เข้มแข็งและยั่งยืน จะต้องมียุทธศาสตร์ 5 ประการ 1) มีเป้าหมาย มีอุดมการณ์ 2) การทบทวนอย่างสม่ำเสมอ 3) การแสดงความคิดเห็นร่วมกันกับคนในองค์กร 4) การเรียนรู้ที่จะทำงานเป็นทีม 5) การคิดแบบเป็นระบบ

บทที่ 4 “ชนะใจด้วยทฤษฎีแห่งความสุข (PERMA Model)” สรุปได้ว่า ถ้าหากใครก็ตาม ที่ได้อ่านเรื่อง 3 ก๊ก จะเห็นได้ว่าทัศนคติของเล่าปี่นั้นที่เป็นคนยึดถือเรื่องคุณธรรมมาตลอดจะทำให้เขามีความสุขตามมาด้วย ซึ่งทฤษฎีแห่งความสุขที่นิยามโดย ศาสตราจารย์มาร์ติน ปีตาแห่งจิตวิทยาเชิงบวก เรียกทฤษฎีความสุขว่า PERMA ซึ่งหมายถึง การที่เราารู้สึกว่า ชีวิตที่เกิดขึ้นมีเป้าหมายคืออะไร รู้ว่าสิ่งที่ทำอยู่คืออะไร และที่สำคัญที่จะทำให้ชีวิตมีความสุขอีกอย่างของมนุษย์ การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมสังคมจะทำให้เรากลายเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ

บทที่ 5 “การพิชิตด้วยทฤษฎีของ Maslow” สรุปได้ว่า ตัวละครในสามก๊กและเชื่อมโยงด้วยทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow และแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ ด้านที่ 1 ความต้องการขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อาจจะกล่าวได้ว่าความต้องการด้านที่ 1 นี้จะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับมนุษย์เช่นกัน แม้กระทั่งตัวละครในสามก๊าก็ยังมีความต้องการ เช่น เพราะการชนะในสงครามจะนำมาซึ่งความต้องการปัจจัยด้านพื้นฐานทั้งสิ้น ด้านที่ 2 ความปลอดภัย

เมื่อเรามีที่อยู่อาศัยความปลอดภัยก็จะเป็นอีกความต้องการที่คนเราก็กต้องการเช่นเดียวกัน ต่อมาเป็นด้านที่ 3 ความเป็นเจ้าของความรัก การเป็นเจ้าของเป็นเรื่องธรรมชาติของคนเรามากจะมีทั้งโลก โกรธ หลง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา แต่สำหรับเล่าไปแล้ว การยึดถือคุณนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นการยิ่ง เพราะในมุมของเล่าไปแล้ว คุณธรรมจะนำมาซึ่งความรัก เป็นที่รักใคร่ของทุกคนและนำไปสู่ความเคารพ นับหน้าถือตา ด้านที่ 4 ความเคารพ ซึ่งถ้าหากกล่าวถึงความรัก ความเป็นเจ้าของแล้ว เราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า ในความรักนั้นจะไม่มี ความเคารพอยู่ด้วย ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าผู้นำทั้งหลายในสามก๊ก ล้วนแล้วแต่ต้องการความเคารพจากบรรดาลูกน้องทั้งสิ้น ด้านที่ 5 ความสมบูรณ์แบบ กล่าวได้ว่า ความสมบูรณ์แบบนั้นเป็นความต้องการสูงสุดของใครหลายๆคนที่คาดหวังไว้ แต่อย่างไรก็ตามความสมบูรณ์แบบของแต่ละคนขึ้นอยู่กับแต่ละปัจเจกบุคคล หรืออาจกล่าวได้ว่าความสมบูรณ์แบบไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว

บทที่ 6 “การเปลี่ยนโลกด้วยทฤษฎีชนเผ่า” สรุปได้ว่า ชนเผ่าเกิดจากการรวมกลุ่มกันของผู้ที่มีความต้องการสิ่งเดียวกัน ดังนั้น การมีเป้าหมายร่วมกันจึงทำให้เกิดชนเผ่าขึ้นมา หรืออธิบายโดยง่ายว่า ความต้องการรวมมาจาก การตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่สนใจร่วมกัน และการหาทางออกร่วมจนไปสู่การมีผู้นำของชนเผ่านั้นเอง ซึ่งถ้าหากมองในสังคมปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่าผู้คนอยู่ร่วมกันเป็นสังคมมากขึ้น เราเริ่มที่จะตั้งคำถามกับหลายสิ่งหลายอย่างในสังคม เริ่มที่จะช่วยกันหาทางออก และเริ่มที่จะต้องการมีผู้นำมาปกครอง ตามทฤษฎีชนเผ่านั้นเอง

บทที่ 7 “นำด้วยคุณค่า (Value)” สรุปได้ว่า คุณค่าสูงสุด (Value) เป็นคติประจำตัวของเล่าปีที่ใช้แนวเป็นแนวทางในการบริหารบุคคลเช่น “คิดเป็นใหญ่ ต้องกุมใจคน” แต่คำถามที่สำคัญที่สุดคืออะไรคือคุณค่าสูงสุด คำตอบของ Value ไม่ได้เป็นคำตอบที่อยาก ถ้าอยากรู้ว่าอะไรคือคุณค่า เราก็จะรู้ให้ได้ก่อนว่าอะไรคือเป้าหมายสูงสุดของเรา

บทที่ 8 “ผู้นำสี่ทิศ” สรุปได้ว่า เป็นเหมือนกับบททดสอบการตั้งคำถามเกี่ยวกับตนเองมากกว่าว่าคุณเป็นเหมือนสัตว์ชนิดใด โดยพิจารณาจากความ เราเป็นกระต่าย หมี หนู หรืออินทรี ทั้งนี้สัตว์แต่ละชนิดจะมีความหมายต่างกัน กระต่าย เป็นเหมือนนักสู้แต่จิตใจร้อน หมี เป็นเหมือนกับคนชอบจัดการ การจัดระเบียบเรียบร้อย หนู เปรียบเสมือนคนที่รักเพื่อนฝูง ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น อินทรีเปรียบเสมือนนักล่าชอบออกไปทำหยา ฉะนั้น เมื่ออ่านมาถึงบทนี้การพัฒนาองค์กรและพัฒนาคนจึงจำเป็นต้องพัฒนาเรียนรู้ไปพร้อมๆกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้อ่านได้อ่านมาถึงบทนี้แล้วผู้อ่านก็ยังไม่สามารถตอบตนเองได้เหมือนกันว่าตนเองเปรียบเหมือนสัตว์ชนิดใด

บทที่ 9 “ทฤษฎีสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขา” สรุปได้ว่า การตั้งเป้าหมาย โดยให้นึกถึงรูปภาพสามเหลี่ยมขึ้นมาบนสุดคือเป้าหมาย มุมซ้ายคือ จุดประสงค์ มุมขวา คือ คุณค่า และถ้าให้เปรียบเทียบกับองค์กรในสังคมปัจจุบันก็เช่นกัน ทุกองค์กรล้วนมีเป้าหมาย มีคุณค่าและจุดประสงค์ ฉะนั้นแล้ว

เมื่อนึกถึงตัวละครสามก๊ก ไม่ว่าจะเป็นเล่าปี่ โจโฉ หรือใครก็ตาม ทุกครั้งที่ทำศึกสงคราม ต่างก็มีเป้าหมายด้วยกันทั้งนั้น

บทที่ 10 “วิถีและวิธีสร้างความยั่งยืนให้องค์กร” สรุปได้ว่า การสร้างความยั่งยืนให้องค์กรนั้น เราไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า ความสุขนี่แหละจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรยั่งยืนได้ หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ทฤษฎีความสุขในบทนี้กำลังจะสื่อถึงว่า ความสุขของมนุษย์มี 4 แบบ 1) สุขแบบปัจจุบันเป็นตัวตั้ง อาจส่งผลลบต่ออนาคต 2) สุขแบบอนาคตเป็นตัวตั้ง ปัจจุบันอาจจะยากลำบาก 3) สุขแบบไม่มีความสุข ไม่มีอนาคต ความสุขที่ 3 นี้ เหมือนจะไม่มีความสุข ไม่มีเป้าหมายเลยสักนิด 4) สุขแบบใช้ชีวิตแบบคุณภาพ ส่งผลดีทั้งปัจจุบันและอนาคต เรียกว่า ความสุข Happiness ทั้งนี้ความสุขแบบที่ 4 จึงเรียกว่าสุขแบบมีเป้าหมาย และเมื่ออ่านมาถึงบทนี้ จึงทำให้ผู้อ่านเริ่มที่จะเข้าใจมากขึ้นแล้วว่า ผู้อ่านอยากมีความสุขแบบที่ 4 และเมื่อกล่าวถึงความสุขแบบไปแล้ว

บทที่ 11 “บริหารแรง และแนวคิดสมองสี่ด้าน แบบ 3 ก๊ก” สรุปได้ว่า อาจารย์ Carmans ได้กล่าวว่า คนเรามีวิธีคิด 4 แบบ แบบที่ 1 Prefrontal cortex ทำหน้าที่คิดสร้างสรรค์ 2 Neo limbic คือ แรงจูงใจภายใน 3 Palec limbic สมองการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 4 Reptilian brain ทำตามสัญชาตญาณ

บทที่ 12 “สูมาอิตันแบบแห่งการสื่อสาร” สรุปได้ว่า ส่วนสำคัญของบทนี้คือ การกล่าวถึงตัวละครอย่างสูมาอิตันที่นับว่าเป็นตัวละครสำคัญอีกคนหนึ่งที่มีศิลปะชั้นเชิงในการสื่อสาร ถ้าเปรียบเทียบแล้วสูมาอิตันนั้นว่าไม่ต่างจากนักการทูตระหว่างประเทศไทยเลยก็ว่าได้ การสื่อสารที่ชัดเจนตรงประเด็น ไม่ซับซ้อนจนมากเกินไปถือว่าเป็นเทคนิคสำคัญอย่างยิ่งในการทำธุรกิจ และการนำมาใช้กับองค์กรในปัจจุบัน

บทที่ 13 “ยุทธศาสตร์สมองซีกขวา” สรุปได้ว่า มี 6 แนวทาง ที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์ 1) ต้องมีการออกแบบเชื่อมโยง 2) มีเรื่องราว 3) ความกลมกลืน 4) ความเห็นใจ 5) การเล่น การมีอารมณ์ขัน และ 6) การมีชีวิตที่มีความหมาย ซึ่งการคิดโดยใช้วิธีนี้จะทำให้เราเป็นคนๆ ที่เริ่มคิดอย่างเป็นระบบเหมือนในตัวละครสามก๊ก

บทที่ 14 “บริหารภาวะวิกฤตด้วยการคิดแนวข้าง (Lateral Thinking) แบบสามก๊ก” สรุปได้ว่า การคิดแบบแนวข้าง ทุกท่านที่อ่านอาจจะงง แต่ถ้าจะให้อธิบายโดยเข้าใจง่าย ๆ คือ คิดแนวข้างคือ คิดนอกกรอบ นอกเหนือจากการคาดหมายโดยมีการคิดแบบเป็นระบบ โดยถ้าใครได้ติดตามสามก๊กจะรู้ว่า ในบางจังหวะ หรือในบางตอนจะมีตัวละครที่มีความคิดนอกเหนือจากสิ่งที่ใครหลาย ๆ คน คาดไว้ เช่น กุนซื่อ ของโจโฉ ที่มักจะคิดอะไรไม่เหมือนใคร แถมยังเป็นกุนซื่อที่ช่วยให้โจโฉชนะสงครามมาอีกด้วย

บทที่ 15 “สูมาอิตันจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology)” สรุปได้ว่า การหาจุดแข็งตัวเองให้เจอแล้วนำไปใช้ให้โดดเด่น บทนี้จะเป็นอีกหนึ่งบทที่มักจะให้ผู้อ่านได้ตั้งคำถามกับตัวเองอีกแล้วว่าเรามีจุดแข็งอะไร แล้วนำมาใช้อย่างไรให้โดดเด่น

บทที่ 16 “สามคนไม่ธรรมดา (The Tipping Point)” สรุปได้ว่า คนที่มีปัญหา และสามารถรวบรวมคนที่เก่ง ๆ มาอยู่กับตัวเองได้ ดังนั้น ผู้นำยุคใหม่ จึงต้องมีการเรียนรู้ มีปัญญาลดเวลา อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับท่านอาจารย์ว่า ผู้นำควรมีปัญญา และมีการเรียนรู้ แต่ผู้นำในประเทศไทยเห็นทีคงจะไม่ใช้ผู้นำแบบที่หนังสือได้ชี้แนะไว้

บทที่ 17 “กลยุทธ์สร้างแรงจูงใจ (Drive)” สรุปได้ว่า มีจุดหมาย มีความเชี่ยวชาญ มีอิสระ ซึ่งถ้าหากพิจารณาตามตัวละครของสามก๊ก จะเห็นว่าเหล่าขุนศึกทั้งหลายที่เปรียบเหมือนกับผู้ติดตาม เป็นเหมือนกับมือขวาและมือซ้ายของผู้นำต่างก็มีวิธี มีกลยุทธ์ เช่นสุมาอี้เป็นคนที่มีชั้นเชิงในการพูด เป็นต้น

บทที่ 18 “การปรับชุดความคิดพิชิตทุกสมรภูมิ” สรุปได้ว่า การปรับคิดวิธีความคิด แต่อย่างไรก็ตาม คนเรานั้นล้วนมีความคิดที่แตกต่างกันเป็นปัจเจกออกไป ตัวอย่างเช่น การคิดแบบเป็นระบบและไม่ยึดติด คิดค้นหาวิธีใหม่ ๆ โดยจะเห็นจากตัวละคร อย่างเล่าปี่ ที่เคยมีความคิดแนว ความเชื่อแบบเดิม ๆ จึงทำให้แพ้สงคราม แต่อย่างไรก็ตาม ความโชคดีของเล่าปี่คือการมีขุนศึกที่ฉลาดนั่นเอง

บทที่ 19 “ปัจจัยความโชคดี (Lucky Factor)” สรุปได้ว่า ปัจจัยความโชคดีนี้ ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องดวงหรือโชคชะตา แต่มาจากการมี connection โดยจะเห็นว่าสังคมสมัยนี้เราไม่สามารถปฏิเสธเรื่อง connection ได้เลย การมีปฏิสัมพันธ์ เป็นที่รู้จักสำหรับใครหลายๆคนจะช่วยให้เราโชคดี หรือสมหวังได้เมื่อกกล่าวถึงปัจจัยความโชคดีไปแล้ว

บทที่ 20 “การสร้างความรู้ได้เปรียบด้วยทฤษฎีตัว U” สรุปได้ว่า ทฤษฎีนี้เรียกว่า การวางแผนแบบตัวยู หรือมีชื่อเรียกว่า Schema คือการเรียนรู้ที่สะสมมาทั้งปัญญา และประสบการณ์ โดยที่ทั้งรู้ตัวและไม่รู้ตัว นั่นเอง ดังนั้น เหล่านักรบในสามก๊กทั้งหลายจึงพึ่งพาวิธีคิดแบบ Schema เน้นสร้างความรู้ได้เปรียบมากกว่าเสียเปรียบ

บทที่ 21 “พลังแห่งดวง” สรุปได้ว่า การดำเนินชีวิตของเราในแต่ละวันเราเป็นอย่างไร เช่น การอ่านหนังสือแบบไหน คบเพื่อนแบบไหน อยู่ในสภาพแวดล้อมเช่นใด ชีวิตของเราจะเป็นเช่นนั้น สิ่งสำคัญในบทนี้สอนให้รู้จักการใช้ชีวิตด้วยการคบเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตรที่มีคุณธรรม 7 ประการ เพราะถ้าคนนอกดี คนวงในดี จะนำพาเราไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้

บทที่ 22 “ชนะด้วยภาวะไหลลื่น (The Flow) แบบง่อก๊ก” สรุปได้ว่า ง่อก๊ก เป็นบุคคลที่มีความ Flow ไหลลื่น อยู่กับใครคนนั้นจะโชคดีและชนะในสงคราม การมีทักษะการพูด มีชั้นเชิงลูกเล่นที่หลากหลาย ซึ่งความไหลลื่นนี้ ผู้อ่านมีความคิดเห็นว่าการทักษะในการพูดเกี่ยวกับงานขาย หรืองานบริการ เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 23 “การสร้างความสำเร็จด้วยวิทยาศาสตร์สมอง (Neuroscience)” สรุปได้ว่า สมองหลัก ๆ ของมนุษย์มี 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) Reptilian Brain สมองส่วนที่ทำหน้าที่ปกป้องตัวเราจากภัยคุกคามต่าง ๆ จะถูกกระตุ้นด้วยอารมณ์ด้านลบ หรือเหตุการณ์ที่จะคุกคามชีวิต จะเอาตัวรอดได้

ตัวคนเดียว ทำหน้าที่ 3 อย่าง คือ สู้ (Fight) หนี (Flee) และ แล้งตาย (Freeze) 2) Pateolimbic Brain เป็นสมองส่วนที่ได้รับการพัฒนาเพื่อทำให้สมาชิกในกลุ่มเอาตัวรอดไปพร้อม ๆ กัน ด้วยการตั้งกฎ กติกา นโยบาย และกลยุทธ์ที่ดี เพื่อการอยู่รอดขององค์กร 3) Neolimbic เป็นสมองส่วนที่สร้างแรงจูงใจ ทั้งภายในและภายนอก ด้วยการค้นหาสิ่งเร้ารักแล้วนำไปใช้แก้ปัญหาให้กับสังคม 4) Prefrontal cortex เป็นสมองส่วนหน้าของมนุษย์ทำหน้าที่คิดกลยุทธ์ สร้างสรรค์งาน และวิธีการต่าง ๆ ที่เกิดจากความสงบ ภายใน เป็นต้น

บทที่ 24 “บริหาร KPI/OKRs ด้วยสมการอำนาจแบบยุคสามก๊ก” สรุปได้ว่า การสร้างความสำเร็จด้วยวิทยาศาสตร์ของสมอง มีส่วนที่เชื่อมโยงกับบทที่ข้างต้นเช่นกัน เพราะบทที่กำลังจะพูด เกี่ยวกับการบริหารสมองด้วยสมการอำนาจแบบยุคสามก๊ก สมการอำนาจ อธิบายโดยเข้าใจง่ายว่า คือ อำนาจ+เวลา = การสั่งสมประสบการณ์ อย่างไรก็ตามการจะมีอำนาจได้ย่อมเกิดมาจากแบ่งเวลาการทำงาน การจัดการ รวมไปถึงการเป้าหมาย

บทที่ 25 “เรียนรู้การสร้างความผูกพันองค์กรจากผู้นำยุคสามก๊ก” สรุปได้ว่า ทั้งเล่าปี โจโฉ ชุนเซ็ก ล้วนแล้วแต่เป็นผู้นำที่เต็มไปด้วยอุดมการณ์ เป้าหมาย และการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ฉะนั้นแล้ว ในบทนี้ จะเป็นเหมือนบทสรุปทุกบทที่กำลังจะสื่อถึงการพัฒนาองค์กร โดยการพัฒนาองค์กรนี้จุดเริ่มต้นที่สำคัญ คือ การพัฒนาคน ซึ่งการพัฒนาคน คือ การเข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่ในขณะเดียวกันแม้ว่าเราจะเข้าใจธรรมชาติความเป็นมนุษย์แล้ว การฝึกคิดอย่างเป็นระบบจะช่วยให้เราเข้าใจองค์กร เข้าใจสังคม และเข้าใจตนเองมากขึ้น ทั้งนี้ หากผู้ใดได้ติดตามสามก๊กจะรู้ว่า สามก๊ก คือ วรรณกรรมที่อ้างอิงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์จีน ฉะนั้นแล้ว วรรณกรรมจึงเปรียบเสมือนกับภาพสะท้อนที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากในอดีตเพื่อสะท้อนถึงความคิดของการเป็นมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สรุป

จากการศึกษาเนื้อหาในหนังสือเรื่อง ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก นั้น เขียนโดยอาจารย์ ดร.ภิญโญ รันตนาพันธุ์ สรุปได้ว่า หนังสือเล่มนี้ควรค่าแก่การอ่านเป็นอย่างยิ่งเพราะเนื้อหาในหนังสือ ได้แฝงด้วยแนวคิด และหลักปรัชญาการดำเนินชีวิต และปรัชญาสังคม และการเมือง เป็นการสอน เรื่องการใช้ชีวิตในสังคม และเป็นหนังสือที่ชี้แนวทางและในขณะเดียวกันก็เป็นหนังสือที่จะช่วยให้เราหาคำตอบให้กับตัวเองได้ว่าเรานั้นเกิดมาเพื่ออะไร การใช้ชีวิตของเรามีเป้าหมายหรือไม่ อีกทั้งเมื่อผู้อ่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้จบ ทำให้ผู้อ่านได้นึกถึงวิชาความเป็นมนุษย์ และการเรียนรู้ที่ผู้อ่านเคยได้ศึกษามา นอกจากนี้ ผู้อ่านยังมีความคิดเห็นว่า หนังสือเล่มนี้แม้จะมีข้อคิดหรือแนวทางมากมาย แต่ถ้าหากอ่านแล้ว ไม่ได้ปฏิบัติตามก็สูญเปล่า อย่างไรก็ตามเมื่อสังคมมีการพัฒนา จะนำพาไปสู่การพัฒนาองค์กรเจริญเติบโต ที่นำไปสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน

ทัศนวิจารณ์

หนังสือเรื่อง ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์ 3 ก๊ก นั้น เขียนโดยอาจารย์ ดร.ภิญโญ รันตนาพันธุ์ มีเนื้อที่ประกอบอยู่เล่มจำนวน 25 บท ผู้วิจารณ์ได้พบประเด็นที่เป็นจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้เพื่อเป็นการเติมเต็มให้กับหนังสือเล่มนี้ จึงนำประเด็นเหล่านั้นมาเพื่อการวิจารณ์ ดังนี้

1. จุดเด่นของหนังสือ แบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1) การใช้ภาษา พบว่า ในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนได้ใช้ภาษาและสำนวนการเขียนที่ร่วมสมัย ด้วยการถอดความจากต้นฉบับที่เป็นสำนวนแบบโบราณที่ทำให้เข้าใจในเนื้อหาได้ยากที่ผู้เขียนได้กล่าวความรู้สึกนี้ไว้ใน “คำนำของผู้เขียน” แต่ด้วยประสบการณ์ของผู้เขียนที่เข้าใจถึงเนื้อหาของหนังสืออย่างดีแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นสำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย และแฝงด้วยแนวคิด คติสอนใจที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานเพื่อเป็นการครองตน ครองคน และครองงาน ที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้จริง

2) การนำเสนอเนื้อหา พบว่า ในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนได้วางโครงสร้างหนังสือเพื่อนำเสนอเนื้อหาด้วยการฝึกการเรียนรู้ตนเองเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำที่ดี และมีการเปลี่ยนแปลงวิธีคิดแบบเดิม ๆ ทิ้งไปเพื่อสร้างภาวะความเป็นผู้นำที่จะพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เนื้อหาในส่วนนี้จะเริ่มต้นจากบทที่ 1-8 เพื่อการครองตน บทที่ 9-14 เป็นการครองงาน และบทที่ 15-25 เป็นการครองคน จากเนื้อหาที่ปรากฏในหนังสือล้วนเป็นการนำเสนอวิธีการที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และลดความเลื่อมล้ำในองค์กรเพราะความแตกต่างบางอย่างไม่ได้หมายความว่าเราเหนือกว่าบุคคลคนอื่นแต่อย่างใด

3) อิทธิพลต่อสังคม พบว่า ในหนังสือเล่มนี้ได้นำเสนอถึงแนวคิดเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่จะนำไปสู่ความเสมอภาคและการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล เช่นเนื้อหาในบทที่ 21 ว่าด้วยเรื่องพลังแห่งดวง ที่มีเนื้อหาสรุปได้ว่า วิธีการดำเนินชีวิตในแต่ละวันเป็นเครื่องมือทำนวยอนาคตรองของเราเอง เราอ่านหนังสือแบบไหน คบเพื่อนแบบไหน อยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างไร ชีวิตของเราก็จะเป็นเช่นนั้น และอิทธิที่เกิดขึ้นอีกประการหนึ่งคือถ้าคนในสังคมและองค์กรได้ทำตามที่น่าแนวคิดจากหนังสือเล่มนี้ไปประยุกต์ใช้ก็สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่เป็นไปเพื่อพัฒนามันจะกลายเป็นสังคมและองค์กรแห่งการพัฒนาที่เกิดจากการเปลี่ยนเริ่มจากปัจเจกบุคคลไปสู่สังคมที่ดำเนินไปตาม 25 กลยุทธ์สมก๊กเล่มนี้ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน

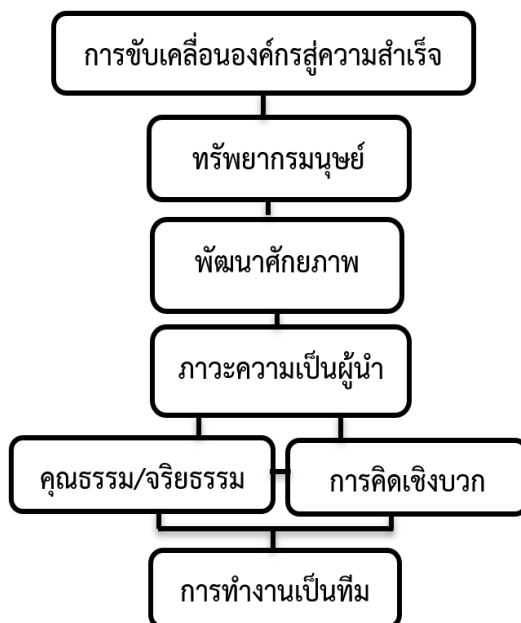
2. จุดที่ควรพัฒนาของหนังสือ มี 1 ประเด็น ดังนี้

1) ความเป็นวิชาการ พบว่า ในหนังสือเล่มนี้มีการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์เช่นกระบวนการทำงานของสมองในบทที่ 21 “พลังแห่งดวง” ที่มีเนื้อหาอ้างอิงถึงคุณสมบัติของกลายาณมิตร 7 ประการ บทที่ 23 เรื่อง “การสร้างความสำเร็จด้วยวิทยาศาสตร์สมอง (Neuroscience)” ไว้อย่างน่าสนใจแต่สิ่งที่ควรเติมเต็มให้สมบูรณ์ในบทนี้คือควรอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ในหนังสือยังอ้างหนังสือ “ทฤษฎีผู้นำสืบทอด” ของอาจารย์ ดร. วรภัทร์ ภูเจริญ แต่ที่ขาดการอ้างอิง และสิ่งสำคัญในหนังสือเล่มนี้ไม่มีบรรณานุกรม ถ้าเพิ่มเติมสิ่งที่ขาดหายไปดังกล่าวมานี้จะทำให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ในเชิงวิชาการอย่างยิ่ง

องค์ความรู้ใหม่

การวิจารณ์หนังสือเรื่อง ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์แบบ 3 ก๊ก ที่เขียนโดยอาจารย์ ดร.ภิญโญ รันตนาพันธุ์ ทำให้ได้องค์ความรู้จากการวิจารณ์ ดังนี้ ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กร ให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ด้วยการสร้างศักยภาพให้ทรัพยากรมนุษย์มีภาวะความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรม มองโลกในเชิงบวก และทำลายความคิดเชิงลบออก เพราะการคิดบวกเป็นพื้นฐานสำคัญของทรัพยากร มนุษย์ในองค์กรที่นำไปสู่การร่วมกันทำงานเป็นทีม และพร้อมที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กรควรเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น สรุปเป็นแผนภูมิภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

วิญญู รันตนาพันธุ์. (2565). ชีวิต ก้าวหน้าด้วย 25 กลยุทธ์แบบ 3 ก๊ก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นคิด.